

Inatsisartut Suleriaasianni § 33, imm. 3, nr. 1 naapertorlugu Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffianni aallartitanut Siulittaasup aalajangiiffigisassatut siunnersuut manna saqqummiuppaa:

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata kaammattuutitut aalajangersagaanut nr. 3/2020-mut Inatsisartut tapersiinissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut:

**Kalaallit Nunaata Savalimmiullu Naalagaaffiit Peqatigiit Nunarsuaq Tamakkerlugu Peqqissuunissamut Suleqatigiiffiannut WHO-mut ilaasortanngorlutik ilanngutsinneqarnissaannik suliniuteqaqqullugit Savalimmiuni, Kalaallit Nunaanni aamma Islandimi Naalackersuisut Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata kaammattorpai**  
(Aallartitat Siulittaasuat Pipaluk Lyngø-Rasmussen)

#### **Tunngavilersuut:**

Nunarsuaq Tamakkerlugu Peqqissuunissamut Suleqatigiiffik WHO Naalagaaffiit Peqatigiit ataanni immikkut suliniaqatigiiffiuvoq, New Yorkimi 22. juuli 1946-mi Nunat Tamat Akornanni Peqqinnissaq Pillugu Ataatsimeersuarnermi Nunarsuaq Tamakkerlugu Peqqissuunissamut Suleqatigiiffik pillugu malittarisassanik atsiuinermi pilersinneqartoq. Inuiassuit tamarmik pitsaanerpaamik peqqissuseqarnissaannik anguniagaqarnissaq suliniaqatigiiffimmi siunertaavoq, matumani ilaatigut “inuit tamarluinnarmik ammip qalipaataa, upperisaq, naalackersuinikkut isummiussat, inuttulluunniit inissisimaneq apeqqutaatinnagit peqqussuseq anguneqarsinnaasoq qaffasinnerpaaq pisinnaatitaaffigigaat” naalagaaffinnit akuerineqarluni. Naalagaaffiit ilaasortaasut WHO-mi anguniakkat, pitsaassutsit, isumaqatigiissutillu atorneqartut atuutilersinniarlugit ilaatigut ilisimatusarnernik uppersarseqarsinnaasunillu tunngavilersukkanik WHO-mit periuseqarnikkut tapersorneqarput. Taamatuttaaq suliniaqatigiiffik peqqinnissaq eqqarsaatigalugu ilisimasarpassuaateqarpoq ilisimatusarnikkullu suleqatigiiffissuaqarluni unammilligassanik assigiinngitsunik iliuseqarfiginninniarnermut ilisimasanik sakkusanillu nutaaliaanerpaanik atuinissamut periarfissiisunik, tamatumalu saniatigut ilisimasanik oqaluttuarisaanermeersunik pissutsinik maannakkut atuuttunik misissuseqqaarnermi atorneqarsinnaalluurtunik.

Ullumikkut Kalaallit Nunaata, Savalimmiut kiisalu Nunarsuaq Tamakkerlugu Peqqissuunissamut Suleqatigiiffiup akornanni, ilaatigut danskit peqqissutsimut utoqqarnullu ministereqarfia aqutigalugu suleqatigiittoqarpoq, matumani ilaatigut Nunarsuaq Tamakkerlugu Peqqissuunissamut Suleqatigiiffiup ataatsimeersuarnerinut peqataanissamut Kalaallit Nunaat Savalimmiullu qaaqusaasarlutik. Pisulli ilaanni Kalaallit Nunaat nukissaqarniarnikkut inuuttoornermik pissuteqartumik ataatsimeersuarnermut peqataanissamut qujaannartariaqartarsimavoq, taamaattorli aqqissuussinernut allanut WHO-p Københavnimi allaffianit aqqissuunneqartunut peqataasarluni.

Ilisimaneqartutut Islandi 17. juuni 1948-miilli Nunarsuaq Tamakkerlugu Peqqissuunissamut Suleqatigiiffimmut ilaasortaasimavoq, tamanna Kalaallit Nunaat Savalimmiullu Nunarsuaq Tamakkerlugu Peqqissuunissamut Suleqatigiiffimmut toqqaannartumik aallartitaqaratik danskilli peqqissutsimut utoqqarnullu ministeeriaqarfiat aqputigalugu peqqissutsimut suliaasaqarfiit ilaannut killilimmik peqataatinneqarlutik.

Kalaallit Nunaat nunarsuup immikkoortuani immikkuullarissumik inissisimanini sananeqaatillu mikinerpaat immikkuullarissuuneri tunngavigalugit Danmarkimut sanilliulluni peqqissutsikkut allaanerusunik atugassaqaqpoq unammilligassaqaqarlunilu. Tamannalu tunngavigalugu peqqinnissaq eqqarsaatigalugu pingaarnersiuinerit ilisimatusarnikkullu soqutigisat assigiinngitsuusinnaapput. Soorlutaaq Savalimmiut suliaasaqarfimmut akisussaaffimmik nammineq tigusiumalluni ukiuni kingullerni Nunarsuaq Tamakkerlugu Peqqissuunissamut Suleqatigiiffimmut ilaatinneqalerluni ilaasortanngornissamik soqutigisaqaqarnermik takutitsisarsimasoq.

WHO-mi malittarisassani artikel 3 malillugu naalagaaffiit tamarmik suliniaqatigiiffimmut ilaasortanngorsinnaapput, soorlutaaq naalagaaffimmi immikkoortortat nammineerlutik nunanut allanut suliaasaqarfinnik akisussaaffeqaqngitsut, oqartussamit naalagaaffiup immikkoortuani pineqartumi nunanut allanut suliaasaqarfimmik akisussaasumit qinnuteqartoqarneratigut suliniaqatigiiffimmut ilaatinneqalerlutik ilaasortanngortinneqarsinnaasut.

WHO-p malittarisassaani artikeli qulaani taaneqartoq malillugu Danmarki tamatuminnga qinnuteqarpat/sappat Kalaallit Nunaat Savalimmiullu WHO-mut ilaatinneqalerlutik ilaasortanngorsinnaapput.

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffianni isummertoqarpoq ilaatinneqarluni ilaasortanngortitaaneq namminersorlutik oqartussaaffiusunut taakkununnga marlunnut iluaqutaarujussuassasoq, tassami marluullutik peqqissutsikkut assigiinngitsorujussuarnik atugassaqaqartitaapput unammilligassaqaqarlutillu namminneq periutsitik malillugit iliuuseqarfigilluarsinnaanerusaminnik.